

December

Berlijnse Berichten

Columns - 3 januari 2003 - Auteur: Marja Verburg

(3 januari 2003) Elk jaar word ik een beetje meer meegesleept in de Duitse kerststress. Vorig jaar liet ik me door mijn vriendinnen Sanne en Sarah verleiden tot het bakken van [Plätzchen](#) en nam me voor dat nooit meer te doen. Maar begin december herinnerde ik me alleen nog maar de lekkere koekjes. Enthousiast stelde ik voor een nieuw bakfestijn te organiseren.

van Marja Verburg

Nou weet je in Berlijn nooit precies of iets kunst is of kitsch. Sterker nog: je weet überhaupt niet of iets als kunst bedoeld is. Eind november zag Katja toen ze 's nachts naar huis fietste een auto in brand staan op de Danziger Strasse. De auto was kennelijk tegen een lantarenpaal geknald en in brand gevlogen. Twee dagen later liepen we er samen langs. Hij was volledig uitgebrand maar niet weggehaald. Hij stond op een tussenstuk en hinderde het verkeer niet. Nog een paar dagen later had iemand de auto wit gespoten en er met grote zwarte letters UN opgeschilderd. "Misschien is het wel kunst", zei Katja. "Ja, anders hadden ze hem toch wel weggesleept", leek mij. Een maand heeft de auto er gestaan. Bij terugkomst in Berlijn op 30 december bleek hij weg. Nog steeds weten we niet wat we er van moeten denken.

Maar het kan nog absurder. Een paar weken geleden is een meisje van het dak van het cultuurcentrum Tacheles afgesprongen en iedereen dacht dat het om een kunstperformance ging. *Aktionskunst* heet dat hier. Pas na enige tijd begon het toegestroomde publiek het gek te vinden dat ze niet opstond en stelde een van de omstanders vast dat ze niet meer leefde. Ik vrees dat ik het ook niet in de gaten zou hebben gehad.

Tacheles is een in de Tweede Wereldoorlog platgebombardeerd *Kaufhaus*, dat in DDR-tijden aan zijn lot is overgelaten en waarin nu kroegen, ateliers, een bioscoop en een theater gevestigd zijn. Het is in de loop der jaren weliswaar commerciëler geworden en inmiddels is het ook gerestaureerd, maar je verwacht er nog steeds onbegrijpelijke alternatieve dingen. Ik heb er onlangs mijn Chileense buurman, die acteur is, poedelnaakt door de klei zien krioelen, nadat zijn medeacteurs vuilniszakken vol schoenen naar hem hadden gesmeten. Ik

begreep opeens waarom hij steeds nieuwe verwondingen in zijn gezicht had als we een biertje bij de burens gingen drinken. Het stuk was bewegingstheater gebaseerd op 'Lord of the Flies'. Tot mijn verrassing werd ik er helemaal in meegesleept en vond ik het prachtig.

En nu het januari is en de oud-en-nieuwjubel vervangen is door het inmiddels bijna gewoon geworden geweeklaag over de failliete stad en we nog drie maanden kou en donkere somberheid voor de boeg hebben, verlang ik alweer terug naar de opgefokte decemberdrukke. Ik begin het allemaal te begrijpen.

Links:

Berliner Zeitung

['Kein guter Jahrgang'](#)

[Berlijnse Berichten: Plätzchen](#)

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2790/december>